

OSZTATLAN TANÁRI KÉPZÉS

NÉPZENE- ÉS NÉPIKULTÚRA-TANÁR SZAK

Gyakorlati vizsga követelménye és pontozása **érettségi utáni szakpáros képzés, valamint alapközzet és szakképzettség (BA) birtokában szakpáros képzés esetén (10 félév)**

NAPPALI ÉS LEVELEZŐ TAGOZAT

I. Néprajz

A felvételiző ismerje a magyar néprajztudomány alapfogalmait, kutatási területeit, továbbá a Kárpát-medence néprajzi térképét (néprajzi tájak, népcsoportok), a paraszti társadalom tagozódását, a hagyományos falusi életmód legfőbb jellegzetességeit, a jeles napi szokásokat, a legfontosabb népköltészeti műfajokat, valamint a legfontosabb néprajzi kézikönyveket.

Ajánlott irodalom:

- Balassa Iván – Ortutay Gyula: *Magyar néprajz*. Corvina Kiadó, Budapest, 1979 <http://mek.oszk.hu/02700/02789/html/index.html>
- Ortutay Gyula (főszerk.): *Magyar Néprajzi Lexikon* 1–5. Budapest, 1977–1982
- Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika: *Jeles napok, ünnepi szokások. Jelenlévő múlt*. Planétás Kiadó, Budapest, 1997

Elérhető pontszám: 35

II. Népdaléneklés

Az ének-zene tanár szakkal szakpárban, az ének-zene gyakorlati vizsga 20 dallamán túl további 30, azaz összesen 50 szabadon választott népdal legalább két versszakkal történő, stílushű előadása. A dalok válogatásának szempontjai:

- az öt fő népzenei dialektusterület arányos megjelenése;
- öt naptári ünnephez és öt emberi élethez kapcsolódó szokásdallam;
- egy régi és egy új stílusú ballada;
- tíz táncdallam.

A felkészüléshez ajánlott kiadványok:

- *Magyar Népzenei Antológia*. Digitális összkiadás. Főszerk. Richter Pál. MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont – FolkEurópa Kiadó, Budapest, 2013.
- *Magyar népi énekiskola I–V*. (I. kötet: Magyar Művelődési Intézet, Budapest, 1997. II. kötet: Magyar Művelődési Intézet, Budapest, 1994. III. kötet: Magyar Művelődési Intézet, Budapest, 1999. IV. kötet: Hagyományok Háza, Budapest, 2005. V. kötet: Hagyományok Háza, Budapest, 2010.)

Elérhető pontszám: 20

III. Népi hangszer

Az öt nagy népzenei dialektusterület (lásd: Sebő Ferenc: Népzenei olvasókönyv 38. oldal) zenei anyagából két, különböző stílusú és műfajú tételeket tartalmazó összeállítás bemutatása. (Megjegyzés: a kisebb területeken elterjedt hangszerek esetében – pl. tambura, tekerő, koboz stb. – a területi sajátosságoknak megfelelő két összeállítás az elvárás.)

A jelentkező mindkét összeállítást előadja. Az egyes összeállítások időtartama 4-5 perc. (Megjegyzés: amennyiben az összeállítás zenekari vagy hangszeres kíséretet igényel, úgy arról a felvételizőnek kell gondoskodnia.)

Ajánlott adatbázisok:

- A Hagyományok Háza honlapjáról elérhető adatbázisok:
<http://www.hagyomanyokhaza.hu>
- Az MTA BTK Zenetudományi Intézet honlapjáról elérhető online adatbázisok:
<http://db.zti.hu/>

Elérhető pontszám: 35

IV. Általános népzenei műveltség

Informatív beszélgetés a jelentkező által bemutatott népdalokkal, valamint a hangszeres összeállításokkal kapcsolatban, különös tekintettel a népzene-elméleti és néprajzi tudnivalókra. Szempontok:

- népdalelemzés, stílus meghatározás Sebő Ferenc Népzenei olvasókönyvében közöltek szerint;
- a hangszeres összeállításokra vonatkozó alapvető néprajzi ismeretek (gyűjtés helye, ideje, előadók és gyűjtők).

Ajánlott irodalom:

- Pávai István: *Az erdélyi magyar népi tánczene*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2012.
- Sárosi Bálint: *A hangszeres magyar népzenei hagyomány*. Balassi Kiadó, Budapest, 2008.
- Sárosi Bálint: *Hangszerek a magyar néphagyományban*. Jelenlévő múlt. Planétás Kiadó, Budapest, 1998.
- Virágvölgyi Márta – Pávai István (szerk.): *A magyar népi tánczene*. Jelenlévő múlt. Planétás Kiadó, Budapest, 2000.
- Sebő Ferenc: *Népzenei olvasókönyv*. Jelenlévő múlt. Planétás Kiadó, Budapest, 1997.

Elérhető pontszám: 10

A gyakorlati vizsgán maximum 100 pont szerezhető!